

Przedmiotowy System Oceniania z Języka Niemieckiego
w Zespole Szkół Licealnych i Technicznych im. Ziemi Tucholskiej w Tucholi

opracowany
zgodnie z WSO oraz Regulaminem Uczniowskim obowiązującymi w ZSLiT w Tucholi

I. Cele oceniania

Ocenianie przedmiotowe osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania oraz formułowanie oceny.

Ocenianie ma na celu:

1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
2. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju.
3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy,
4. Dostarczenie uczniom, rodzicom i nauczycielowi rzetelnej informacji o specjalnych uzdolnieniach, postępach i trudnościach ucznia.

Istotnym elementem nowoczesnego komunikacyjnego podejścia do nauczania języka obcego jest umiejętność skutecznego porozumiewania się. W związku z tym podstawą oceniania powinny być określone umiejętności komunikacyjne. Niezwykle istotne wydaje się ponadto zwrócenie uwagi na to, aby ocenianie uczniów nie miało charakteru negatywnego, tzn. aby umożliwiało im zaprezentowanie tego, co potrafią, a nie wykazanie, że czegoś nie umieją.

Wymagania edukacyjne są formułowane na podstawie nowej podstawy programowej oraz „Programu nauczania języka niemieckiego w liceum ogólnokształcącym i technikum. Kurs podstawowy dla rozpoczynających naukę na poziomie IV.0 lub ją kontynuujących na poziomie IV.I” (Na poziomie podstawowym).

Stosuje się sześciostopniową skalę ocen zgodnie z WSO.

II. Jawność oceniania.

1. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania.

2. Nauczyciel informuje uczniów o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych.

3. Oceny są jawne zarówno dla ucznia jak i jego rodziców (prawnych opiekunów).
4. Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) otrzymują do wglądu na zasadach określonych przez nauczycieli.
5. Na prośbę ucznia lub rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel ustalający ocenę powinien ją uzasadnić.

III. Dostosowanie wymagań.

Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne, o których mowa w § 4 ust. 1, w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe, uniemożliwiające sprostanie wymogom edukacyjnym wynikającym z programu nauczania. *Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych z języka niemieckiego określa załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu.*

IV. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności

1. Wiadomości i umiejętności uczniów mogą być sprawdzane w formie:
  - a. prac pisemnych, tj. sprawdzianów i testów,
  - b. kartkówek,
  - c. pisemnych prac domowych,
  - d. kontroli zeszytu przedmiotowego,
  - e. wypowiedzi ustnej,
  - f. aktywności na lekcji,
  - g. wypowiedzi pisemnej
  - h. dodatkowej pracy, wymagającej np. samodzielnego odszukiwania informacji w różnych źródłach.
2. Wiadomości podlegające ocenie zawarte są w planie wynikowym dla każdej klasy technikum. Są to zakresy słownictwa, funkcje języka i zagadnienia gramatyczne. Techniki stosowane w testach i sprawdzianach pisemnych pokrywają się w dużym stopniu z technikami wykorzystywanymi do nauczania. Dzięki temu w przypadku trudności w wykonywaniu zadania można wnioskować o brakach w opanowaniu materiału, a nie o braku znajomości techniki udzielania odpowiedzi. Szczegółowy wykaz czynności ucznia na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym umieszczony jest w planie wynikowym.
3. Umiejętności podlegające ocenie to następujące sprawności językowe: czytanie ze zrozumieniem, rozumienie ze słuchu, mówienie i pisanie.
4. Prace pisemne mogą mieć formę zapowiedzianych krótkich i dłuższych sprawdzianów po zrealizowaniu określonej partii materiału, testu sprawdzającego leksykę, gramatykę, rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstu czytanego na koniec każdego rozdziału, jak i kompleksowych sprawdzianów na zakończenie semestru czy roku nauki oraz niezapowiedzianych kartkówek z 3 ostatnich lekcji.

5. Dodatkowe pisemne prace domowe (wypracowania, projekty, referaty) uczniowie wykonują na oddzielnych kartkach opatrzonych podpisem i tematem pracy. Prace muszą być napisane w czytelny i estetyczny sposób.
6. Zeszyt przedmiotowy jest obowiązkowy i powinien zawierać zapisy wszystkich lekcji przeprowadzonych w danym roku szkolnym.
7. Uczeń jest zobowiązany do noszenia podręczników i zeszytów ćwiczeń na każdą lekcję. Ich brak jest równoznaczny z nieprzygotowaniem i skutkuje oceną niedostateczną.
8. W miarę możliwości każdy uczeń powinien otrzymać w semestrze przynajmniej jedną ocenę za poszczególne sprawności językowe: rozumienie ze słuchu, mówienie, prace pisemne, rozumienie tekstu czytanego oraz gramatykę i słownictwo. Oprócz wyżej wymienionych umiejętności, uczniowie mogą być oceniani za szczególną aktywność na lekcji oraz za dodatkowe prace praktyczne związane z przedmiotem nauczania.
9. Uczniowie mogą otrzymać ocenę celującą za samodzielne przygotowanie i przeprowadzenie interesującej lekcji języka niemieckiego.

V. Zasady dotyczące oceniania

1. Nauczyciel dokonuje oceny bieżącej, okresowej, semestralnej i rocznej.
2. Każdy uczeń oceniany jest zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
3. Pisemne prace klasowe są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i zapisane w dzienniku, a kartkówki dotyczą trzech ostatnich lekcji i mogą zostać przeprowadzone bez wcześniejszej zapowiedzi. Dotyczy to również odpowiedzi ustnych.
4. Prace klasowe, sprawdziany, testy oraz kartkówki powinny być ocenione i oddane w ciągu 2 tygodni z wyjątkiem przerw świątecznych i ferii. . Dodatkowe prace pisemne (krótka i długa forma użytkowa) powinny być ocenione i oddane w terminie ustalonym przez nauczyciela.
5. Nauczyciel, który nie dotrzyma 2 tygodniowego terminu sprawdzenia i oddania uczniom pisemnych sprawdzianów, nie może wpisać do dziennika ocen niedostatecznych tym uczniom, którzy te oceny otrzymali (z wyjątkiem przerw świątecznych i ferii zimowych).
6. Pisemne prace kontrolne (prace klasowe, sprawdziany, kartkówki) pozostają w szkole u nauczyciela. Uczniowie i ich rodzice mają możliwość przejrzenia tych prac w obecności nauczyciela.
7. Nauczyciel ma prawo przerwać pisanie sprawdzianu uczniowi, jeśli stwierdzi, że zachowanie ucznia wskazuje na niesamodzielność pracy.
8. Stwierdzenie faktu odpisywania (ściągnięcia) podczas sprawdzianu może być podstawą wystawienia oceny niedostatecznej. Oceny tej uczeń nie będzie mógł poprawić.

9. Uczeń ma prawo jednokrotnie w ciągu semestru zgłosić brak przygotowania do lekcji bez podania przyczyny (nie dotyczy to prac pisemnych i odpowiedzi ustnych zapowiedzianych wcześniej). Uczeń zgłasza nieprzygotowanie przed rozpoczęciem lekcji. Przez nieprzygotowanie rozumiemy: brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi, brak podręcznika oraz ćwiczeń.

10. Po wykorzystaniu limitu określonego w pkt. 9 uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną. Wyjątek stanowi sytuacja, kiedy uczeń jest pierwszy dzień po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole.

11. Jeśli uczeń proszony do odpowiedzi lub pisania kartkówki odmówi nauczycielowi odpowiedzi lub pisania, bądź też nie zjawi się w danym dniu (bez uprzedniego usprawiedliwienia) tylko na lekcji, na której powinien pisać zapowiedzianą pracę klasową lub inną zapowiedzianą pracę kontrolną, otrzyma ocenę niedostateczną.

12. Uczeń, który ma szczęśliwy numer nie jest odpytywany oraz nie pisze niezapowiedzianych kartkówek. Nie dotyczy to zapowiedzianych prac pisemnych oraz zapowiedzianych odpowiedzi ustnych.

13. W pierwszy dzień po okresie przerw świątecznych i ferii nauczyciele nie oceniają wiadomości z poprzednich lekcji.

14. Na czas przerw świątecznych oraz ferii zimowych nie zadaje się zadań domowych.

VI. Informacja o terminie i sposobie poprawy sprawdzianów, testów i kartkówek

1. Zapowiedziane prace pisemne są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać w/w pracy z całą klasą w wyznaczonym wcześniej terminie, jest zobowiązany uczynić to na najbliższej lekcji, na której jest obecny lub po uzgodnieniu z nauczycielem, w terminie dwutygodniowym od powrotu do szkoły, w miejscu i czasie ustalonym z nauczycielem (niekoniecznie na swojej lekcji języka niemieckiego). W przypadku niedotrzymania przez ucznia wyznaczonego terminu lub jego przekroczenia, nauczyciel ma prawo wystawić mu ocenę niedostateczną.

2. W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia na sprawdzianie nauczyciel ma prawo do egzekwowania wiedzy z zakresu sprawdzianu na dowolnej lekcji po powrocie ucznia do szkoły. Odmowa ze strony ucznia skutkuje oceną niedostateczną. Uczniowie, którzy notorycznie unikają pisania prac kontrolnych oraz zapowiedzianych odpowiedzi ustnych w ustalonych terminach, mogą dodatkowo otrzymać ocenę niedostateczną za swoją postawę na lekcjach.

3. Prace pisemne oraz kartkówki napisane na ocenę niedostateczną uczeń może poprawić w terminie do 2 tygodni od daty oddania prac. Termin jest ustalany wspólnie przez nauczyciela i uczniów, których dotyczy poprawa. Po upływie tego terminu nie ma możliwości podejścia do poprawy.

4. Poprawa jest dobrowolna, uczeń może poprawić ocenę tylko raz. Ocena z poprawy, nawet jeśli jest negatywna, wpisywana jest do dziennika obok oceny uzyskanej poprzednio.

VII. Kryteria oceniania

1. Prace klasowe, sprawdziany i kartkówki oceniane są punktowo, a punkty są przeliczane następująco:

% punktów	ocena
0% - 39%	niedostateczny
40% - 59%	dopuszczający
60% - 74%	dostateczny
75% - 89%	dobry
90% - 99%	bardzo dobry
100%	celujący

Dopuszcza się odstępstwa od przyjętej skali procentowej w zależności od możliwości klasy, wymiaru godzin i innych okoliczności.

2. Podczas oceny wypowiedzi pisemnych uwzględnia się:

- a. poprawność doboru formy do wypowiedzi,
- b. sposób ujęcia i stopień wyczerpania tematu,
- c. bogactwo leksykalne i gramatyczne,
- d. poprawność leksykalno-gramatyczną

3. Podczas oceny wypowiedzi ustnych uwzględnia się:

- a. stopień przekazania wymaganych informacji,
- b. długość i płynność wypowiedzi,
- c. reagowanie w sytuacjach językowych,
- d. wymowę i intonację,
- e. bogactwo leksykalne i gramatyczne,
- f. poprawność gramatyczną

VIII. Wymagania na poszczególne oceny w zakresie wszystkich sprawności językowych

Sprawność rozumienia tekstu czytanego

Na ocenę **bardzo dobry** w zakresie rozumienia tekstu czytanego uczeń:

- w pełni rozumie teksty bogate pod względem treści i zróżnicowane pod względem struktur językowych
- określa główną myśl tekstu, przewodnie myśli poszczególnych części tych tekstów oraz intencje autora
- sprawnie znajduje szukane informacje szczegółowe w tekstach
- dobrze rozumie ogólny sens skróconych tekstów autentycznych z różnych źródeł oraz prostych tekstów literackich.

Na ocenę **dobry** w zakresie rozumienia tekstu czytanego uczeń:

- dobrze rozumie większość tekstów zróżnicowanych pod względem treści i struktur językowych
- określa ich główną myśl oraz dobrze radzi sobie z poszczególnymi fragmentami tekstu
- znajduje większość potrzebnych informacji szczegółowych w tekstach
- rozumie ogólny sens skróconych tekstów autentycznych z różnych źródeł oraz prostych tekstów literackich.

Na ocenę **dostateczny** w zakresie rozumienia tekstu czytanego uczeń:

- rozumie ogólnie dużą część prostych tekstów mało zróżnicowanych pod względem treści i struktur
- poprawnie określa ich główną myśl oraz większość myśli poszczególnych fragmentów tekstu
- znajduje sporo potrzebnych informacji szczegółowych w tekstach
- rozumie ogólny sens dużej części uproszczonych tekstów autentycznych.

Na ocenę **dopuszczający** w zakresie rozumienia tekstu czytanego uczeń:

- rozumie tylko niektóre proste teksty
- z trudem określa ich główną myśl oraz myśli poszczególnych fragmentów tekstów
- znajduje tylko niektóre potrzebne informacje szczegółowe w tekście
- rozumie ogólny sens tylko niektórych bardzo uproszczonych tekstów autentycznych.

Na ocenę **niedostateczny** w zakresie rozumienia tekst czytanego uczeń:

- rozumie bardzo nieliczne proste teksty
- sporadycznie znajduje informacje szczegółowe w tekście
- z trudem rozumie ogólny sens bardzo nielicznych uproszczonych tekstów autentycznych.

Uczeń dyslektyczny pracuje wolniej z tekstem czytanim. Może mieć problemy ze zrozumieniem polecenia i właściwym zapisem rozwiązania. Powinien mieć zatem więcej czasu na przeczytanie i rozwiązanie zadań do tekstu czytanego.

Sprawność rozumienia ze słuchu

Na ocenę **bardzo dobry** w zakresie rozumienia ze słuchu uczeń:

- w pełni rozumie wypowiedzi niemieckich użytkowników języka mówiących w normalnym tempie, zawierające niezrozumiałe elementy leksykalne i konstrukcje, których znaczenia można się domyślić z kontekstu
- rozumie ogólny sens prostych sytuacji komunikacyjnych w różnych warunkach odbioru (rozmowa w restauracji, na ulicy, przez telefon, w informacji kolejowej)
- sprawnie znajduje szukane informacje szczegółowe w tekstach słuchanych
- dobrze rozumie język nauczyciela, jego polecenia i instrukcje na lekcji oraz potrafi na nie zareagować.

Na ocenę **dobry** w zakresie rozumienia ze słuchu uczeń:

- rozumie wypowiedzi niemieckich użytkowników języka mówiących w normalnym tempie, zawierające niezrozumiałe elementy leksykalne i konstrukcje, których znaczenia można się domyślić z kontekstu
- rozumie ogólny sens większości prostych sytuacji komunikacyjnych w różnych warunkach odbioru (rozmowa w restauracji, na ulicy, przez telefon, w informacji kolejowej)
- sprawnie znajduje szukane informacje szczegółowe w prostych tekstach słuchanych
- na ogół rozumie język nauczyciela, jego polecenia i instrukcje na lekcji oraz potrafi na nie zareagować.

Na ocenę **dostateczny** w zakresie rozumienia ze słuchu uczeń:

- rozumie dużą część wypowiedzi niemieckich użytkowników języka mówiących w normalnym tempie, zawierające niezrozumiałe elementy leksykalne i konstrukcje, których znaczenia można się domyślić z kontekstu
- rozumie ogólny sens dużej części prostych sytuacji komunikacyjnych w różnych warunkach odbioru (rozmowa w restauracji, na ulicy, przez telefon, w informacji kolejowej)
- znajduje dużą część szukanych informacji szczegółowych w prostych tekstach słuchanych
- rozumie dużą część poleceń i instrukcji nauczyciela na lekcji oraz potrafi na nie zareagować.

Na ocenę **dopuszczający** w zakresie rozumienia ze słuchu uczeń:

- rozumie ogólnie tylko część wypowiedzi niemieckich użytkowników języka mówiących w normalnym tempie, zawierające niezrozumiałe elementy leksykalne i konstrukcje, których znaczenia można się domyślić z kontekstu
- rozumie ogólny sens niektórych części prostych sytuacji komunikacyjnych w różnych warunkach odbioru (rozmowa w restauracji, na ulicy, przez telefon, w informacji kolejowej)
- znajduje niektóre informacje szczegółowe w prostych tekstach słuchanych
- rozumie część poleceń i instrukcji nauczyciela na lekcji oraz potrafi na nie zareagować.

Na ocenę **niedostateczny** w zakresie rozumienia ze słuchu uczeń:

- rozumie ogólnie niewielką część wypowiedzi niemieckich użytkowników języka mówiących w normalnym tempie, zawierające niezrozumiałe elementy leksykalne i konstrukcje, których znaczenia można się domyślić z kontekstu
- rozumie niewielką część prostych sytuacji komunikacyjnych w różnych warunkach odbioru (rozmowa w restauracji, na ulicy, przez telefon, w informacji kolejowej)

- znajduje pojedyncze informacje szczegółowe w prostych tekstach słuchanych
- rozumie nieliczne proste polecenia i instrukcje nauczyciela na lekcji.

Sprawność mówienia

Na ocenę **bardzo dobry** w zakresie mówienia uczeń:

- udziela wypowiedzi zawierającej bogate słownictwo i konstrukcje językowe, pozwalające na pełny przekaz wszystkich wymaganych informacji
- potrafi ciekawie i wyczerpująco wypowiedzieć się na podany temat
- prezentuje wypowiedź płynną i poprawną pod względem fonetycznym i gramatycznym
  - popełnia sporadycznie błędy nie zakłócające w żaden sposób komunikacji.
-

Na ocenę **dobry** w zakresie mówienia uczeń:

- udziela wypowiedzi zawierającej dobry poziom słownictwa i struktur językowych, co pozwala na przekaz większości wymaganych informacji
- prezentuje wypowiedź interesującą i zgodną z tematem, zasadniczo poprawną fonetycznie
- prezentuje wypowiedź płynną z nielicznymi usterkami gramatycznymi
- popełnia sporadycznie błędy nie zakłócające w żaden sposób komunikacji.

Na ocenę **dostateczny** w zakresie mówienia uczeń:

- udziela wypowiedzi zawierającej podstawowe słownictwo i struktury językowe, co pozwala na przekaz zasadniczej części wymaganych informacji
- w wypowiedzi dokonuje dość ciekawego ujęcia tematu
- prezentuje wypowiedź fragmentami płynną, wspomaganą pytaniami przez nauczyciela
- popełnia błędy gramatyczne i fonetyczne, które nie ograniczają pełnego zrozumienia wypowiedzi i komunikacji.

Na ocenę **dopuszczający** w zakresie mówienia uczeń:

- udziela wypowiedzi zawierającej ubogie słownictwo i bardzo proste struktury językowe, co pozwala na przekaz nielicznych wymaganych informacji
- w wypowiedzi ujmuje temat bardzo pobieżnie
- prezentuje wypowiedź fragmentami płynną, wspomaganą w dużym stopniu przez nauczyciela
- popełnia liczne błędy gramatyczne, świadczące o nieznajomości niektórych struktur i błędy fonetyczne, które ograniczają pełne zrozumienie wypowiedzi i komunikacji.

Na ocenę **niedostateczny** w zakresie mówienia uczeń:

- udziela wypowiedzi zawierającej bardzo ubogie słownictwo i bardzo proste struktury językowe, co nie pozwala na przekaz wymaganych informacji
- w wypowiedzi ujmuje temat bardzo ubogo
- prezentuje wypowiedź chaotyczną, wspomaganą w dużym stopniu przez nauczyciela
- popełnia bardzo liczne błędy gramatyczne, świadczące o nieznajomości struktur i błędy fonetyczne, które ograniczają pełne zrozumienie wypowiedzi i komunikacji
  - nie udziela odpowiedzi na temat, nie rozumie pytań i poleceń.

Sprawność pisania

Na ocenę **bardzo dobry** w zakresie pisania uczeń:

- nie popełnia błędów w pisaniu odtwórczym
- formułuje bogate i oryginalne pod względem treści i formy wypowiedzi pisemnej na tematy omawiane na lekcji
- prezentuje w swoich wypowiedziach wyraźną logikę, harmonię i spójność
- swobodnie operuje językiem redagując teksty użytkowe, dobierając trafnie poznane słownictwo i struktury gramatyczne
- popełnia bardzo sporadycznie błędy gramatyczne i leksykalne, nie zakłócające komunikacji oraz nieliczne błędy w pisowni nie zmieniające znaczenia wyrazu.

Na ocenę **dobry** w zakresie pisania uczeń:

- nie popełnia błędów w pisaniu odtwórczym
- formułuje dość bogate i ciekawe pod względem treści i formy wypowiedzi pisemne na tematy omawiane na lekcji
- prezentuje w większości swoich wypowiedzi logikę, harmonię i spójność
- swobodnie operuje językiem redagując teksty użytkowe, dobierając trafnie poznane słownictwo i struktury gramatyczne
- popełnia niewielkie uchybienia gramatyczne i leksykalne, nie zakłócające komunikacji oraz nieliczne błędy w pisowni nie zmieniające znaczenia wyrazu.

Na ocenę **dostateczny** w zakresie pisania uczeń:

- popełnia drobne błędy w pisaniu odtwórczym
- formułuje proste pod względem treści i formy wypowiedzi pisemne na tematy omawiane na lekcji
- stosuje liczne powtórzenia leksykalne i mało urozmaicone struktury
- na ogół prezentuje w swoich wypowiedziach logikę, pewną harmonię i spójność
- redagując teksty użytkowe nie spełnia wszystkich warunków dotyczących formy, nie zawsze podaje wszystkie informacje i dobiera trafnie argumenty
- popełnia dość liczne błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne zakłócające częściowo komunikację.

Na ocenę **dopuszczający** w zakresie pisania uczeń:

- popełnia dużo błędów w pisaniu odtwórczym
- formułuje ubogie pod względem treści i formy, chaotyczne wypowiedzi pisemne na tematy omawiane na lekcji
- stosuje liczne powtórzenia leksykalne i mało urozmaicone struktury
- prezentuje wypowiedzi pisemne ogólnikowe i jednostronne
- redaguje teksty użytkowe nie spełniające wszystkich warunków dotyczących formy, pomija niektóre informacje i argumenty
- popełnia liczne błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne zakłócające znacznie komunikację.

Na ocenę **niedostateczny** w zakresie pisania uczeń:

- nie potrafi wykonać poleceń zawartych w ćwiczeniu pisania odtwórczego
- ma problemy ze sformułowaniem prostych pod względem treści i formy wypowiedzi

pisemnych na tematy omawiane na lekcji

- stosuje liczne powtórzenia leksykalne i szczątkowe struktury gramatyczne
- w swoich wypowiedziach popełnia rażące błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne
- redagując teksty użytkowe nie spełnia wszystkich warunków dotyczących formy, nie podaje większości informacji.

Ocena celująca. Uczeń może ją otrzymać jeśli spełni wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą, a ponadto jego zakres wiedzy i umiejętności znacznie wykracza poza program nauczania. Ocenę celującą otrzymują również laureaci konkursów i olimpiad językowych.

IX. Kryteria oceny semestralnej i rocznej

1. Rok szkolny składa się z dwóch semestrów. W szkole obowiązuje klasyfikacja semestralna i końcoworoczna. Ocen semestralnych i końcoworocznych nie należy ustalać jako średniej arytmetycznej ocen cząstkowych.
2. Oceny semestralne lub końcoworoczne wystawia się na podstawie ocen cząstkowych, przy czym większą wagę mają oceny z prac pisemnych, sprawdzianów, testów oraz ich popraw, w drugiej kolejności są odpowiednio kartkówki, odpowiedzi ustne i prace domowe. Pozostałe oceny są wspomagające.
3. Ocena semestralna lub roczna może zostać podwyższona, jeśli uczeń został laureatem lub osiągnął dobre wyniki w konkursach językowych.
4. Wystawiona przez nauczyciela na koniec roku ocena niedostateczna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego.

Opracowała: Katarzyna Chęcińska-Sowa .....

Zaakceptowały: Dorota Przybyło .....

Danuta Bienias .....

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA Z JĘZYKA NIEMIECKIEGO.

I. Dostosowanie wymagań edukacyjnych z języka niemieckiego do potrzeb edukacyjnych uczniów z dysleksją rozwojową oraz dla uczniów o obniżonych wymaganiach edukacyjnych:

1. Pozostawianie większej ilości czasu – w razie wystąpienia takiej potrzeby u ucznia - na przyswojenie danej partii materiału językowego.
2. Sprawdzanie wiadomości ucznia często i z krótszych partii materiału.
3. Preferowana forma sprawdzania wiadomości i umiejętności językowych ucznia – wypowiedzi ustne.
4. Wypowiedzi ustne:
  - a) odpytywanie po uprzedzeniu, kiedy i z czego dokładnie uczeń będzie pytany,
  - b) odpytywanie z krótszych partii materiału,
  - c) ograniczenie wymagań w wypowiedzianiu się ucznia na określony temat do kilku krótkich, prostych zdań,
  - d) prowadzenie rozmówek na tematy dotyczące uczniów,
  - e) w rozmowie z uczniem wypowiedzianie słów w języku niemieckim powoli, wyraźnie, w razie potrzeby powtarzając,
  - f) formułowanie precyzyjnych pytań, w przypadku niezrozumienia przez ucznia pytania stosowanie: powtórzeń, przeformułowania pytań, parafrazowania,
  - g) pozostawienie uczniowi większej ilości czasu na zastanowienie, liberalne ocenianie płynności wypowiedzi,
  - h) liberalne ocenianie wymowy – drobne błędy w wymowie nie mają wpływu na ocenę,
  - i) przy ocenianiu wypowiedzi ustnych punkt ciężkości położony jest na spełnienie celu komunikacyjnego wypowiedzi,
  - j) jeżeli odpytywanie ucznia na środku sali jest dla ucznia sytuacją stresującą, wówczas uczeń może być odpytywany w ławce
5. Prace pisemne:
  - a) liberalne ocenianie prac pisemnych:
    - ✓ w pracach pisemnych ocenie nie podlegają błędy językowe niezakłócające komunikacji (np. interpunkcja rodzajniki, mała/duża litera, gubienie drobnych elementów graficznych, pojedynczych liter, przestawianie liter – jeżeli wyraz pozostaje zrozumiały i/lub w/w błędy nie zmieniają jego znaczenia),

- ✓ złagodzenie kryteriów oceny prawidłowości i bogactwa struktur leksykalno-gramatycznych,
  - ✓ ocenie nie podlega strona graficzna prac
- b) stwarzanie uczniowi zamiennie następujących warunków uwzględniających jego możliwości i potrzeby edukacyjne:
- ✓ dłuższy czas pisania prac pisemnych,
  - ✓ łatwiejsze zadania,
  - ✓ ograniczenie ilości zadań
- c) pomoc nauczyciela w postaci: kontrolowania stopnia zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń i w razie potrzeby ich wyjaśniania, stosowanie pytań naprowadzających, podawanie przykładów

6. Prezentacja leksyki:

- a) w fazie prezentacji leksyki zwolnienie tempa wypowiedzianych słów i zwrotów, a nawet wypowiedzianie ich przesadnie poprawnie,
- b) objaśnianie nowych wyrazów za pomocą polskiego odpowiednika, w formie opisowej, graficznej, podania synonimu, antonimu, obrazka, tworzenia związku z nowym wyrazem,
- c) w celu ułatwienia zapamiętania przez ucznia prawidłowej pisowni nowych słów stosowanie wyobrażenia wyrazu, literowanie, pisanie palcem na ławce, pisanie ze zróżnicowaniem kolorystycznym liter

7. Rozumienie tekstu słuchanego:

a) pomoc nauczyciela przy wykonywaniu zadań sprawdzających rozumienie ze słuchu np. za pomocą gestów, mimiki, pytań naprowadzających, objaśniania znaczenia trudniejszych wyrazów, powtarzania kluczowych słów i informacji,

b) rozumienie tekstu słuchanego przez uczniów o spe nie jest umiejętnością językową obligatoryjnie podlegającą ocenie

8. Nauczanie gramatyki:

a) wprowadzanie nowego materiału gramatycznego w postaci graficznej: za pomocą wykresów, tabeli, rysunków,

b) podczas prezentacji materiału zestawianie zjawisk gramatycznych języka polskiego ze zjawiskami gramatycznymi charakterystycznymi dla języka obcego

9. Rozumienie tekstu czytanego:

- a) wydłużenie czasu potrzebnego do wykonania zadań sprawdzających rozumienie tekstu czytanego,
- b) pytania do tekstów czytanych mają obniżony stopień trudności: sprawdzają przede wszystkim globalne zrozumienie przez ucznia tekstu (głównej myśli tekstu) oraz selektywne rozumienie kluczowych informacji, nie sprawdzają detalicznego rozumienia tekstu czytanego,
- c) pomoc nauczyciela: objaśnianie trudniejszych słów i struktur gramatyczno-leksykalnych, pytania naprowadzające, odwoływanie się do wiedzy językowej ucznia.

10. Dyktanda pisane przez uczniów ze spe w języku niemieckim służą celom ćwiczeniowym, utrwalającym pisownię słów w języku niemieckim i nie podlegają ocenie.

11. Wymowa:

- a) odpytywanie z głośnego czytania tekstów w j. niemieckim po uprzednim przygotowaniu się ucznia,
- b) liberalne ocenianie wymowy

12. Zapewnienie życzliwej atmosfery na lekcji, stosowanie częstych pochwał, zachęty i pozytywnego wzmocnienia, niestwarzanie sytuacji stresowych.

13. Ocenianie za wiedzę i wysiłek włożony w opanowanie języka, położenie większego nacisku na wypowiedzi ustne.

II. Dostosowanie wymagań edukacyjnych z języka niemieckiego do potrzeb edukacyjnych uczniów wybitnie uzdolnionych.

1. Wspieranie kreatywności i samodzielności ucznia we wszystkich obszarach nauczania języka niemieckiego.
2. Sprawdzanie wiadomości z dużego zakresu materiału, w tym kontrola kilku umiejętności językowych jednocześnie.
3. Wyższy stopień trudności zadań, zadania dodatkowe – „bonusowe”.
4. Wymagana jest większa precyzja wypowiedzi, w tym jednoczesna analiza globalna i selektywna tekstów słuchanych i czytanych.
5. Oczekiwana wyższa niż przeciętna sprawności fonetyczna (wymowa) poprzez samodzielne ćwiczenia na bazie tekstów ze słuchu.
6. Wspieranie ucznia w wyszukiwaniu dodatkowych źródeł wiedzy i umiejętności efektywnego korzystania z nich.

7. Samodzielne poszerzanie słownictwa poprzez dodatkową lekturę czasopism i niemieckojęzycznych artykułów internetowych.
8. Przygotowywanie dla ucznia zadań nietypowych, wymagających większej kreatywności i wiedzy gramatycznej.
9. Postawienie wraz z uczniem indywidualizacji celów z zastosowaniem metody „tutoringu”.
10. Zachęcanie do pracy pozalekcyjnej i pozaszkolnej, tzn. konkursy, olimpiady, projekty itp., ale również pomoc kolegom o mniejszych możliwościach intelektualnych.
11. Zaangażowanie ucznia w tworzeniu pomocy dydaktycznych, a także sporadyczne i fragmentaryczne prowadzenie zajęć lekcyjnych pod nadzorem nauczyciela (pozycja lidera).
12. Otwartość na inicjatywy i pomysły ucznia.

III. Dostosowanie warunków lekcji i wymagań edukacyjnych do potrzeb edukacyjnych uczniów niedosłyszających:

1. Zapewnienie dobrego oświetlenia klasy oraz miejsca dla słabosłyszącego ucznia w pierwszej ławce.
2. Nauczyciel mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu ucznia zwrócony twarzą w jego stronę, aby uczeń mógł odczytywać mowę ust nauczyciela.
3. Wyraźne mówienie do ucznia używając normalnego głosu i intonacji, unikanie gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji.
4. Zadbanie o spokój i ciszę w klasie, eliminowanie zbędnego hałasu, który utrudnia uczniowi rozumienie poleceń nauczyciela i wypowiedzi innych uczniów, powoduje też większe zmęczenie.
5. Upewnienie się przez nauczyciela, czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez dziecko niedosłyszające. W przypadku trudności zapewnienie mu dodatkowych wyjaśnień, sformułowanie inaczej polecenia, używając prostego, znanego uczniowi słownictwa.
6. Uwzględnienie wolnego tempa pracy ucznia niedosłyszającego, które spowodowane jest tym, że uczeń z wadą słuchu ma trudności z równoczesnym wykonywaniem kilku czynności w tym samym czasie, nie jest w stanie słuchać nauczyciela - co wymaga obserwacji jego twarzy - jednocześnie otworzyć książkę na odpowiedniej stronie i odnaleźć wskazane ćwiczenie.
7. Zapewnienie uczniowi niedosłyszającemu pomocy innego ucznia - powinien siedzieć w ławce ze zdolnym uczniem, zrównoważonym emocjonalnie, który chętnie dodatkowo będzie pomagał mu np. szybciej otworzyć książkę, wskaże ćwiczenie, pozwoli przepisać notatkę z zeszytu itp.
8. W czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy, m.in. zapisanie nowego tematu, nowych i ważniejszych słów.
9. Aktywizowanie ucznia do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, aby zmobilizować

go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu.

10. Przy odpowiedziach ustnych i pracach pisemnych wydłużenie czasu na odpowiedź, wykonanie zadań, zmniejszenie ilości zadań do wykonania.

11. Uczeń niedosłyszający jest w stanie opanować konieczne i podstawowe wiadomości zawarte w programie nauczania, ale wymaga to od niego znacznie więcej czasu i wkładu pracy w porównaniu z uczniem słyszającym. Przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).